

ב"ה

פרשת כי תבוא

וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך
דברים כח, י.

מלך פרס מתקן אבנט של יהודי

"וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך", היינו, כאשר יהודי הולך בתוקף של הקב"ה, ועד ש"כל עמי הארץ" רואים בעיני בשר "כי שם ה' נקרא עליך" - אזי "וראו ממך", ובדרך ממילא - "בשבעה דרכים ינוסו לפניך".

ויתירה מזו: לא זו בלבד ש"בשבעה דרכים ינוסו לפניך" מפני גודל פחדם מבני ישראל (פחד מהנשק, ובפנימיות - פחד מהקב"ה, כי אין זה באופן ד"כחי ועוצם ידי" חס ושלום, אלא כחו ועוצם ידו של הקב"ה), אלא "וראו ממך" - יראת הכבוד, בראותם "כי שם ה' נקרא עליך", וכתוצאה מזה - נהפכים הם לאוהבים ומסייעים (לא רק ש"ינוסו לפניך"), על דרך היעוד "והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך".

...האמור לעיל שכאשר יהודי מתנהג כדבעי (עד ש"ראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך") נפעל הענין ד"מלכים אומניך" גם כאשר נמצאים בזמן הגלות - הרי זה סיפור מפורש בגמרא, ובאופן ד"מעשה רב" (על דרך מאמר רבותינו ז"ל "אין למדין הלכה כו' עד שיאמרו לו הלכה למעשה"^[1]), כדלקמן.

במסכת זבחים^[2] מסופר: "אמר רב אשי, אמר לי הונא בר נתן, זימנא חדא הוה קאימנא קמיה דאיזגדר מלכא ("מלך פרס היה"), והוה מדלי לי המיינאי ותיתייה ניהליה ("אבנטו (של הונא בר נתן) היה גבוה חגור מלמעלה מכנגד אצילי ידיו, והפשיטו (איזגדר מלכא) למטה כדי לנאותו"), ואמר לי ממלכת כהנים וגוי קדוש כתיב בכו ("וצריכין אתם לנהוג עצמכם בתפארת של כהנים דכתיב בהו לא יחגרו ביזע"). כי אתאי קמיה דאמימר אמר לי אקיים בך והיו מלכים אומניך".

ומובן גודל ההפלאה שבסיפור זה: "איזגדר מלכא" היה מלך של פרס - אחת המלוכות הגדולות ביותר בימים

ההם, כידוע שפרס ורומי היו "מעצמות־העל" בימים ההם. ולאידך - הונא בר נתן היה במדינה שהיתה תחת מלכותו של "איזגדר מלכא", ואם כן, היה מחוייב בכבודו, כי "דינא דמלכותא דינא".

ואף על פי כן, כאשר "איזגדר מלכא" ראה את הונא בר נתן חגור באבנט (כי לא התבייש להראות כיהודי!) באופן שאינו מתאים ל"תפארת של כהנים" - הנה בידעו ש"ממלכת כהנים וגוי קדוש כתיב בכו", לא המתין עד שהונא בר נתן יבקש ממנו לתקן את אבנטו (דבר שהונא בר נתן בודאי לא היה עושה, כי היה יכול לתקן זאת בעצמו), אלא תיכף ומיד (ללא כל התייעצות עם שריו) נגש ותיקן את אבנטו שיהיה באופן המתאים ל"תפארת של כהנים"!

זאת אומרת: לא זו בלבד ש"איזגדר מלכא" הכיר בעובדה ש"ממלכת כהנים וגוי קדוש כתיב בכו", ולא זו בלבד שהביע זאת בדיבורו, אלא הוא עשה גם מעשה בפועל ברוח זו!

וכל זה - אפילו בנוגע לענין של יופי ותפארת בלבד, שהרי לא היה מדובר אודות חסרון בדבר הכרחי, כי אם בגוגע לענין של תפארת שבתפארת בלבד [האבנט עצמו הוא "לכבוד ולתפארת", ככל בגדי הכהונה, ובזה גופא - חגירת האבנט באופן ד"לא יחגרו ביזע", היא בבחינת תפארת שבתפארת], ואף על פי כן, השתדל "איזגדר מלכא" בעצמו שהונא בר נתן יראה בגלוי לעיני כל באופן המתאים ל"תפארת של כהנים", "ממלכת כהנים וגוי קדוש"!

וכאמור לעיל - הונא בר נתן לא היה מבקש זאת מהמלך (כי היה יכול לעשות זאת בעצמו), ואף על פי כן, עשה זאת המלך בעצמו, בראותו שהונא בר נתן אינו מבחין שהאבנט אינו במקומו - מאיזה סיבה שתהיה, והסיבה הפשוטה לדבר היא - כדי שיתקיים הענין ד"והיו מלכים אומניך"!

והנה, מאחר שסיפור זה נעשה חלק מתורה שבעל פה, ובפרט שמדובר אודות ענין בתורה שיש בו התוקף המיוחד ד "מעשה רב" - הרי זו הוראה נצחית, גם בימינו אלו. ובפשטות: כאשר יהודי מתנהג באופן המתאים, הנה גם בהיותו בזמן הגלות נפעל כבר הענין ד"מלכים אומניך", תוך כדי הדגשה ש"ממלכת כהנים וגוי קדוש כתיב בכו", לא רק בשעת מתן תורה, ולא רק בזמן שבית המקדש היה קיים, אלא גם בזמן הגלות, ובעמדו לפני "איזגדר מלכא" - מלך פרס!

ומזה מובן כיצד צריכה להיות הנהגתו של יהודי - גם בהיותו בגלות: גם כאשר יהודי נמצא בגלות, תחת מלכות אומות העולם, ובידעו שצריכים להתפלל בשלומה של מלכות, כמו שכתוב "ודרשו את שלום העיר גוי כי בשלומה יהיה לכם שלום", ובידעו ש"דינא דמלכותא דינא" - הנה ביחד עם זה הרי בכל הקשור לעניני יהדות הנהגתו היא בתוקף ד"גאון יעקב"!

כל אחד ואחת מישראל הוא בן אברהם יצחק ויעקב, ולכן הרי הוא מקבל בירושה את התוקף ד"גאון יעקב" - בכל הקשור לעניני יהדות!

...הכלל ד"דינא דמלכותא דינא", "אל תתגרה וכו'" - הרי זה דוקא כאשר מדובר אודות ענינים שאינם קשורים בעניני קדושה ויהדות; אבל כאשר מדובר אודות קיום דין בשולחן ערוך וכיוצא בזה - נעשה יהודי בעל הבית על העולם כולו, וכמאמר רבותינו ז"ל על הפסוק "לא-ל גומר עליי" שיהודי פועל לשנות את המציאות דטבע העולם!

...וזוהי ההוראה הנלמדת מסיפור הגמרא ("מעשה רב") - הוראה נצחית - שכאשר יהודי מתנהג באופן המתאים, הנה אפילו המלך דאומות העולם מכיר בעובדה ש"ממלכת כהנים וגוי קדוש כתיב בכו", ולכן הנהגתו היא באופן ד"והיו מלכים אומניך" - גם כאשר בני ישראל נמצאים בזמן הגלות.

קטע משיחת י"ג אלול, רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ ה'תשמ"ב ח"ד ע' 2164.

[1] ראה לקו"ש חי"ד ע' 50.
[2] יט, רע"א

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה